

2. SALON PARALEL OTURUM II

SORULAR VE CEVAPLAR

OTURUM BAŞKANI
(Cansen BAŞARAN SYMES)

OTURUM BAŞKANI: Őu andan itibaren aslında söz sizlerin. Soru sormak veya hatta kendi tecrübelerinizden, çünkü aslında bir anlamda birazda workshop formatında bir panel yapıyoruz. Kendi tecrübelerinizden katkıda bulunmak isteyen arkadaşlar varsa, süremiz olduğu için çok rahatlıkla kendilerine de söz verebiliriz.

Hemen bir el kalktı, isminizi de söylerseniz lütfen.

DUR SUN GÖKTAŞ- Dursun Göktaş, Mersin Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Başkanı.

Panelistlere teşekkür ediyorum, Başkanımız size de. Gayet güzel konulara değindiler.

Benim burada vurgulamak istediğim, Türkiye’de muhasebenin sadece vergi için yapıldığı, ülkemizin maalesef acı bir gerçeğidir. Hepimizin bildiği gibi işletmelerin dünü, bugünü ve yarınında neler yapabilmesi için muhasebenin yapılması gerektiğini hepimiz biliyoruz. Böyle bir tabloda bağımsız denetim uygulamasının kanun veya diğer yaptırımlarla değil de işletmelerin kendi ihtiyaçları için, vazgeçilmez bir ihtiyaçları için bunu nasıl yerleştirebiliriz? Nasıl bu eğitim çalışmaları yapmamız gerektiği ifade edildi. Bu eğitim çalışmalarımızın yöntemleri konusunda biraz daha açıklayıcı bilgi verilirse sevinirim.

Teşekkür ediyorum.

MURAT DOĞU- Aslında şöyle bir düşüncem var. Her halde bağımsız denetim olgusu böyle bir yaptırım, şirketlerin bir şeyleri olacak. Piyasanın yaptırımı olsun, piyasadan gelsin ekonomik yaptırımı olsun. Bence bağımsız denetim olsun. Tam da burada bence yasal düzenlemenin aşan ender örneklerinden bir tanesi bağımsız denetim artı şirketler dış finansman ihtiyacı olduğunda halka açılmak durumunda kaldığında veyahut kendi dışında üçüncü partilere kendi faaliyetleriyle ilgili bilgiler vermek istediğinde mutlaka bağımsız bir gözün bakışına ihtiyaç duyuyorlar.

Dolayısıyla bence bağımsız denetim bu anlamda yasal normları aşır piyasa modelinin zorunlu tuttuğu bir iş olmalı.

OTURUM BAŞKANI- Başka? En arkadaki arkadaşımız.

ÖZKAN- İyi günler, İsmim Özkan. İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası üyesiyim.

Sorum, ben bir denetim şirketi sahibiyim aynı zamanda. Ortaklarımla beraber kurmuş olduğum şirketimin bağımsız unvanını, SPK gibi bir kuruluşun nezdinde alınabiliyor olması. Bu konuda, belki bu konu çok farklı bir tartışmaya çekilecek ama sizin görüşlerinizi almak istiyorum.

OTURUM BAŞKANI- Sorunuz kime acaba?

ÖZKAN- İsmi şu an aklımda değil, evet teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI- Yalnız Türkiye ile ilgili bir uygulama sordunuz. Ondan.

ÖZKAN- Pardon, özür dilerim.

MURAT DOĞU- Murat Bey mi dediniz?

ÖZKAN- Evet Murat Bey, Murat Bey. Çok özür dilerim. Pardon düzetmek istiyorum.

MURAT DOĞU- Evet SPK kimliğimi geride bırakmaya çalışıyorum ama peşimizi bırakmıyor.

Şimdi şöyle: Tabii bağımsız denetim ihtiyacı niye ortaya çıktı diye baktığımızda, ilk etapta şirketlerin halka açılması sürecinde ve bankaların denetiminde gündeme geliyor. Tarihsel olarak baktığımızda ve zaten yine tarihsel olarak baktığımız zaman, bankaları denetleyecek olan bağımsız denetim şirketlerini belirleme yetkisi Merkez Bankası'nda idi vakti zamanında, şu an BDDK'da. Halka açık şirketleri de bu yetki, denetim yapma yetkisi de SPK'daydı. Yani tarihsel olarak baktığımız zaman, bu şekilde geliştiğini görüyoruz. Şu anda da bu süreç devam ediyor.

Dolayısıyla, Türk Ticaret Kanunu'nda belki bu, bilemiyorum burada bir tadilat olabilir mi ama sonuçta bağımsız denetim süreci halka açık şirketler, bankalar, finans kurumlarıyla ilgili olduğu için bu iki üst düzenleyici otorite yetki sahibi.

Benim söyleyeceğim bu.

OTURUM BAŞKANI- Çok teşekkürler. Bence biraz zaten bugünkü konumuzun dışında. Eğer arzu ederseniz dışarıda belki ayrıca şey yapabiliriz.

Buyurun.

ERTUĞRUL YÜKSEL- Ertuğrul Yüksel, Ordu Odası Başkanayım.

Şimdi bağımsız denetim diyoruz, bağımsız denetim diyoruz; bağımsız denetimde ücretimizi kim belirleyecek? Denetlediğim şirketten ücret alıyorsam bunun adına bağımsızlık denir mi?

Evet, herhangi bir arkadaşım cevaplayabilir.

-Söz konusu ücretin bir servisin, bir hizmetin ücreti olduğunu düşünüyorum. Burada tabii denetim, dış denetim değil ama, iç denetim tecrübem olduğu için o tecrübeden faydalanarak söylemeye çalışayım. Aynı kurumun içinde dahi denetim yaparken bile korunabilen bağımsızlık etiğinin dışarıdan yapılması noktasında da daha da rahatlıkla korunabileceğini düşünüyorum ve bu anlamda ücretin bağımsızlığı sağlamak noktasında bir engel olduğunu düşünmüyorum.

Ama şunun önemli olduğunu söylemek lazım belki: Ücretlendirme noktasının çok fazla oturduğunu düşünmüyorum ülkemizde. Yani henüz daha bu noktada yeterli ücretlendirmenin ne olması gerektiğinin adı konmuş durumda değil. Gelişmiş piyasalarda, yeterli ücretin sağlanması bile denetim komitesinin görevi, sorumlulukları arasında sayılıyor. Dolayısıyla bence ücret, yeterli ücret bu noktada bağımsızlığı sağlamak noktasında en önemli parametrelerden bir tanesi.

ERTUĞRUL YÜKSEL- Evet teşekkür ederim. Bağlı olan bir soru daha sorabilir miyim, vaktimiz var mı?

OTURUM BAŞKANI- Buyurun var.

ERTUĞRUL YÜKSEL- Tabii ben öncelikle sunum yapan arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Şimdi, Türkiye gerçekleri var bunu göz ardı edemeyiz. Ülkemizde muhasebe, muhasebenin sonuçlarına göre denetim yapamayacağına göre, ülkemizde muhasebe, vergi için muhasebe yapılıyor. Bilgi için muhasebe, henüz geçemedik daha. Bu anlamda vergi daireleri yada Maliye Bakanlığı da bunu biliyor ve dönüp; ” Bütün mükelleflerinize matrah yazın, bu vergilendirme azdır” dediği dönemde acaba bağımsız denetimi biz, arkadaşlarımız nasıl yapacak yada neye göre yapacak? Bunu da Murat Bey.

MURAT DOĞU- Peki bir şey söyleyeyim.

Şimdi yurt dışında bu çok ciddi düzenlemeleri var. Yani şöyle bir örnek verelim, bir bağımsız denetim şirketi, sadece bir şirketle çalışıyor veyahut bir bağımsız denetim şirketi gelirlerinin % 60'ı, %70'i bir şirketten gidiyor, bu kabul edilebilir bir şey değil yurt dışında.

Dolayısıyla, burada bir hassas denge gözetiliyor yurt dışı uygulamalarında. Artı şu anki bizim ülkemiz düzenlemelerinde de bağımsız denetim şirketi, denetlediği kuruma danışmanlık hizmeti veremiyor. Yani bu şirketin mesela diğer danışmanlık hizmetleri olsun, başka bir bağımsız denetim kuruluşundan almak durumunda. Buda düzenlenmiş vaziyette.

Şimdi sizin sorunuza gelince; artık belki biraz hani burada da tabii çok alt bir kümeyi söyleyebilir olacağım ama, halka açık şirketler dünyasında, Sermaye

Piyasası Kurulu düzenlemelerinin yer aldığı dünyada artık uluslararası finansal raporlama standartları geçerli. Yani diğer, buradaki biraz abartarak söylüyorum ama, diğer mali tablo yok önümde, artık yok, Yani sen, sen sermaye piyasası düzenlemeye o tablo yok. Sizin tek düzen hesap tutmanız, tek düzen hesap yönünde bir muhasebenizi tutuyorsunuz, raporlamayı çektiğiniz zaman Genel Kurul'unuza soktuğunuz kar dağıtımına esas tüm mali tablolar sizin, yani siz muhasebe kayıtlarını vergiye göre tutuyor olabilirsiniz. Ama şirket, bağımsız denetim kuruluşu bu kayıtları alıyor, farklı bir raporlama sistemine dönüştürerek bunu raporluyor. Aslında bu dünyada artık uluslararası finansal raporlama standartları dışında bir raporlama, muhasebe sistemi kabul görmüyor açıkçası.

OTURUM BAŞKANI- Çok teşekkürler.

Bu arada ücretlendirme konusunda üçüncü salonda 16-18 arasında bir oturum var. Orada uzman arkadaşlar bu konuda oldukça detaylı bilgi verecekler. Bu konuda ilgilenen arkadaşları, bu salona şimdiden davet ediyorum ben.

SORU- Şimdi çok samimi olarak söylemem, devletteki geçirdiğim süre ve özel sektörde geçirdiğim süre çerçevesinde, yönetim kurulları, denetim komitesinin varlığından son derece memnundur ve memnun olmalıdır. Çünkü bahsetmeye çalıştığım gibi, hiç bilmedikler nasıl üretildiği hakkında çok az fikirleri olduğu, karşılımları üretilerek konan bir dökümanı imzalamak durumunda, kabul etmek durumunda kalmaktadırlar. Dolayısıyla denetim komitesinin varlığı onları rahatsız etmemekte. Mutlu olmalıdırlar ve bundan da benim gördüğüm kadarıyla mutludurlar. Denetim komitesinin ürettiği bilgilerden, tavsiyelerden mutludurlar. Çünkü onları korumaktadır. Yönetim kurulunu bazı riskler karşısında korumaktadır.

Denetim komitesinin faaliyetleri kaç. Bu finansal raporlamayla ilgili bir bölüm. Birde ne tarafı var? İç denetim, iç kontrol yani. Şirkete yapılan işler, suistimaller, hileler her şey.

Bence aileler, yani hakim ortaklar, yönetim kurullarında bunların ağırlığı var. Ailenin ağırlığı var, yine mutlu olmaları gerekiyor. Çünkü artık yapılar çok büyüdü, popülasyonlar çok karmaşıklaştı, kontrol elden gitmeye başladı. Bunun kontrolünü yine sağlayacak olan üst yapı denetim komitesidir.

Bu bir tehdit değil bence bir fırsattır. Bunu böyle anlattığınız zaman, böyle sunduğunuz zaman da bence daha kolay ilerlemek mümkündür. Ama bunu bir farklı şekillerde sunarsanız o bir tehdit olarak algılanacaktır ki bu doğru değildir, Yani burada amaç hem halka açık şirketlerde hem de halka kapalı bir şirket, aile şirketini de düşünebiliriz. Çok, operasyonları çok genişlemiş, çok başarılı aile şirketlerimiz var. 50 şirketi olan, 60 şirketi olan. Burada kontrol ve denetim

komitesinin burada çok önemli bir fonksiyonu vardır, iç denetimin kurulması, risk yönetiminden başlanması, iç kontrol. Dolayısıyla ben bunun kesinlikle şirket yönetimleri tarafından, yönetim kurulu tarafından benimsendiğini görüyorum. Benimseneceğini biliyorum.

OTURUM BAŞKANI- Teşekkürler.

Bir soru daha alabiliriz toparlamadan önce, şayet varsa.

Buyurun.

MUTLU GÖKTAŞ- Mutlu Göktaş, Mali Müşavir. Ben bir katkı olarak sunmak istiyorum, çünkü bağımsız denetimin öneriler bölümü var.

Naçizane Mersin Üniversitemizde, İşletme Fakültesi’nde Mali Denetim dersleri vermekteyim. Buradaki öğrencilerimiz gelecekte ya iş adamı olacak , ya mali müşavir veya denetçi olacaklar. Bizim en büyük sıkıntımız, iş adamlarımızın muhasebe ve denetimi iyi bilmemeleri ve buna gerekli önemi vermemelerinden kaynaklanıyor.

Dünya Muhasebe Kongresi’nde konuşmacılardan İngiliz avukat, şu an ismini hatırlayamıyorum; “Ben muhasebe lisansüstü eğitimi aldım” dedi. Oğluna da aynı şeyi önermişti. Yani hangi mesleği yaparsanız yapın, muhasebeyi bilmezseniz, o meslekte başarılı olamazsınız demişti. Bu sözlerini ben hiç bir zaman unutamıyorum.

Şimdi sadece biz işletme bölümündeki öğrencilerimize mali denetim konularında ders vermek, yeterli olarak ben görmüyorum dedim, aynı zamanda eğitimci olarak, acizane olarak. Bunu hangi meslek olursa olsun, mühendislikten tutun doktorluğa kadar her alanda muhasebe ve denetimin önemini anlatmak ve onlar gelecekte çünkü Türkiye’de belli iş sahipleri olacaklar, belli yöneticiler olacaklar. Dolayısıyla bu öneriler içerisinde üniversitelerimizde, eğitim camiamızda muhasebe ve mali denetimin sadece işletme ve iktisatla ilgili bölümlerde değil, diğer bölümlerdeki öğrencilere de verilmesi gerektiğine inanmaktayım.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI- Katkılarınız için teşekkürler.

Oldukça kapsamlı sorular sordunuz, bence panele bunlar da ciddi katkıydı.

Ben çok kısaca duyduklarımdan bir özet çıkarmam gerekirse, aslında biz finansal raporlama, tedarik zincirinin bugün bir tanesini çektik, denetim komiteleri. Bu tedarik zinciri aslında o kadar birbirine bağlı halkalar ki, sorularınızdan da o ortaya çıkıyor. Bu halkanın en ufak bir tanesi zayıf olduğu zaman bütün tedarik zinciri mahvoluyor. Dolayısıyla, bence özetle şunu söylememiz

lazım; doğru, iyi bir finansal raporlama, şeffaf raporlama ve kamu güveni için çok iyi eğitilmiş, düzgün şirket yöneticileri, düzgün yönetim kurulları, iyi yetişmiş, işini iyi yapan, dürüst düzgün yapan, işini doğru kaliteli yapan, gerçekten bağımsız, bağımsız denetçiler.

Bunları doğru dağıtan bilgi ağları, bunu saptırmadan toplumla, kamuyla paylaşan düzgün analistler. Biliyorsunuz bir sürü skandallarda hep biz bağımsız denetimi konuşuyoruz ama çok ciddi bilgileri farklılaştıran, paylaşan başkalarının da bu skandallarda rolleri vardı. Yatırımcılar, elindeki mali tabloyu anlayarak kullanan. Burada yatırımcıların da bir sorumluluğu var. Yatırımcılar da zaman zaman riskli mali tablolar üzerinden bazı kararlar verip sonra bunun faturasını başka yerlere çıkarmaya çalışıyorlar.

Çok düzgün düzenlemeler yapan, sağlıklı düzenleme kurumları. Bunların bağımsızlığı da son derece önemli. Piyasa düzenleyiciler ve mutlaka gelişmiş teknolojilere ihtiyacımız var. Dolayısıyla ben bu halkaların herhangi birinin zayıf olmasının bu sistemi çökerttiğini, bu meslekte 17 senem herhalde dolmak üzere. Çok örneklerini gördüm şahsen.

Ben kapanışta da şöyle bir şey söylemek istiyorum. Aslında ben bütün bunların temelinde güvene ve dürüstlüğe çok önem veriyorum tekrar. Çünkü bazı sorularda, hep arkasında yatan şey güvensizlikti. Bağımsızlıkla ilgili sorulan sorular, rotasyon.

Ben aslında şöyle kapatacağım bu paneli. Kurallar, düzenlemeler, kanunlar, fikirler, yapılar, sistemler, en iyi uygulamalar ve en iyi teknolojiler, en iyi şekilde kullanılması dahi şeffaflık ve hesap verilebilirliği garanti altına alamaz. Tüm kural ve yönetmeliklere, süreç ve iyi uygulamalara rağmen dürüst ve güvenilir kişiler doğru olan şeyi yapmaya çalışmıyorlarsa, kurumsal raporlama yapısı da çökecektir.

Ben bu sözlerle kapatmak istiyorum paneli.

Çok teşekkürler.

SUNUCU- Sayın katılımcılar, değerli konuşmacılarımıza sunumlarından ve katılımlarından dolayı teşekkür belgelerini vermek istiyoruz. Değerli Oturum Başkanımız Sayın Cansen Başaran'a teşekkür belgesini vermek üzere Sayın Ertuğrul Yüksel'i, Ordu Oda Başkanımız, kürsüye davet ediyorum.

SUNUŞ- Değerli konuşmacımız Sayın Colin J. Williams'a plaketini vermek üzere Sayın Hakkı Balıç'ı İstanbul Mali Müşavirler Odası kürsüye davet ediyorum.

Değerli konuşmacımız Murat Doğu'ya plaketini vermek üzere Samsun Oda Başkanımız Ahmet Aydoğdu'yu kürsüye davet ediyorum.

Ve son olarak değerli konuşmacımız Sayın Özde Engin'e plaketini vermek üzere İSMMMO Yönetim Kurulu üyemiz Sayın Kazım Mermer'i kürsüye davet ediyorum. Kazım Bey, řu anda diğer kısımda, Yücel Akdemir, Oda Sekreterimizi kürsüye davet ediyorum.

Değerli katılımcılar, birinci gün beşinci paralel oturuma 15 dakika çay molasından sonra devam edeceğiz.

